

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 387
din data de 03.07.2019

Dosar nr: 211/2018

Petiția nr: 1663/26.03.2018

Petentă: .

Parte reclamată: Inspectoratul Școlar al Municipiului București, prin reprezentant

Obiect: refuzul I.S.M.B. de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant pentru fiul petentei, persoană cu handicap grav

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau reședința petentei

Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

2. Inspectoratul Școlar al Municipiului București .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Prin petiția adresată Consiliului, petenta sesizează o posibilă faptă de discriminare, și anume refuzul I.S.M.B. de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant pentru fiul acesteia.

III. Procedura de citare

4. Urmare petiției înregistrate cu nr. **1663/26.03.2018 (fila 1 la dosar)**, formulată de către petentă, în temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, părțile au fost invitate prin adresa nr. 1.663/25.04.2018, respectiv 2.412 din data de 25.04.2018 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru termenul stabilit la data de 08.05.2018. (filele 2-3 din dosar)

5. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

6. Prin adresa nr. 3035 din data de 18.05.2018 Consiliul a transmis petentei punctul de vedere al Inspectoratului (fila 48 la dosar)

7. Prin adresa nr. 3299 din data de 30.05.2018 petenta a despus concluzii scrise. (filele 49 – 73 la dosar)

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Prin petiția înregistrată cu nr. 1663/26.03.2018 (fila 1 din dosar), petenta sesizează o posibilă faptă de discriminare, și anume refuzul I.S.M.B. de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant pentru fiul acesteia, persoană cu handicap grav.

9. Profesorul de sprijin itinerant trebuia să elaboreze la data de **15 septembrie 2017** pentru anul școlar 2017-2018 propunerea contractului cu Familia și a Planului de Servicii individualizat în parteneriat – colaborare cu Familia și să înainteze în luna august 2017 Comisiei Școlare Profesionale și de Orientare din cadrul CMBRAE în vederea aprobării serviciilor, a planificării și plata.

10. Petenta solicită ca ISMB să facă dovada că ar fi înaintat acesteia Ordinul de desemnare al Școlii Speciale prin care să fi fost numit profesorul de sprijin itinerant ca responsabil de caz pentru copilul acesteia.

11. Prin adresa nr. 3299 din data de 30.05.2018 petenta a depus concluzii scrise (filele 49 – 73 din dosar) prin care precizează că fapta de discriminare reclamată se raportează la momentul 15 septembrie 2017 față de care Inspectoratul Școlar trebuia să facă dovada nominalizării profesorului de sprijin itinerant și inclusiv a procedurii cu Școala specială nr. 8 până la asigurarea celor necesare Contract cu Familia și Plan de Servicii Individualizat. (fila 49 la dosar)

12. La momentul orientării școlare în 24 august 2017 planul de servicii trebuia să fi fost elaborat și nu a fost în ciuda faptului că certificatul orientării minte că ar exista plan de servicii individualizat.

13. Susține faptul că motivul pentru care nu s-a elaborat acest plan este acela că profesorul de sprijin nu a fost nominalizat de către Inspectorat și serviciile nu au fost asigurate.

14. Se mai face referire la Sentința din dos. 14001/3/2014 prin care s-a decis faptul că responsabilul de caz de servicii psihoeducaționale ar fi trebuit să elaboreze planul de servicii individualizat care urma să stea la baza elaborării planului de intervenție personal și a planurilor remediale de învățatură astfel ca serviciul educațional să fie unul accesibil. Din adresa ISMB nr.196 din 7 februarie 2018 rezultă faptul că la 15 septembrie 2017 școala Gimnazială nr.8 nu fusese înștiințată că ar fi fost desemnată să asigure servicii de sprijin educațional.

Anexează adresa prin care a convocat Inspectoratul Școlar în vederea nominalizării și întocmirii planului de servicii individualizat și acesta a refuzat încă de la data de 02.04.2018 colaborarea cu familia și Direcția Generală de asistență socială sector 5 care ar fi trebuit să includă acest plan de servicii personalizat în planul de abilitare al copilului și nu a avut.

Depune și planul de abilitare din care rezultă că, în lipsa planului de servicii personalizat Direcția Generală de asistență socială protecția copilului sector 5 a trebuit să ia măsuri speciale față de fiul petentei.

Planul de servicii individualizat ar fi trebuit să fie făcut împreună cu responsabilul de caz de servicii psihoeducaționale, și nu cu profesorul de sprijin, responsabilul nefiind numit de inspectoratul școlar.

Cât privește termenul până la care Inspectoratul ar fi trebuit să elaboreze planul de servicii individualizat în colaborare cu familia și care a fost în 15 septembrie 2017 cel mai târziu, ba chiar data orientării școlare profesionale care pretinde că acest plan ar fi

existat la momentul de 24 august 2017 când în fapt nu a existat niciodată, inspectoratul școlar a invocat greșit atribuțiile managerului de caz desemnat de Direcția Generală de asistență socială și protecția copilului sector 5 în etapa de monitorizare a planului de abilitare reabilitare ceea ce nu are legătură cu monitorizarea planului de serviciu individualizat.

Sușinerile părții reclamate

15. Prin adresa nr. 2764/11.05.2018 partea reclamată susține faptul că fiul petentei a fost transferat la solicitarea reprezentantului legal, de la Colegiul Național Mihai Eminescu - învățământ de stat, la Liceul Teoretic Național - învățământ particular.

Prin punctul de vedere depus partea reclamată susține faptul că, Comisia de Orientare Școlară și Profesională a Municipiului București a emis pentru fiul petentului Certificatul de Orientare Școlară și Profesională nr. 619/24.08.2017, susținând că elevul beneficiază și de serviciile educaționale de sprijin, prin intermediul profesorului itinerant de sprijin, în conformitate cu prevederile Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016 din 04.10.2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrate în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale ale Procedurii ISMB nr. 677/24.03.2018 privind Managementul de caz pentru copii cu CES orientați școlar profesional.

16. Prin adresa I.S.M.B. nr. 196/07.02.2018, Școala Gimnazială nr. 8 a fost înștiințată că, în baza hotărârii Consiliului Consultativ pentru învățământul special de la nivelul I.S.M.B., a fost înștiințată că, în baza hotărârii Consiliului Consultativ pentru învățământul special de la nivelul I.S.M.B., Școala Gimnazială a fost desemnată să asigure serviciile de sprijin educațional, cu respectarea dispozițiilor stabilite de Omects 5574/2011, cu modificările și completările ulterioare.

17. Din procesul-verbal al Școlii Gimnaziale Speciale nr. 8, înregistrat cu nr. 18/07.02.2018, cu ocazia întrunirii Comisiei Interne de Evaluare Continuă (CIEC) emisă de unitatea de învățământ, d.na . . a fost numită **responsabil de caz servicii psihoeducaționale**, pentru fiul petentei (fila 5 din dosar).

Întrucât Ordinul comun nr.1985/1305/5805/2016 din 04. Octombrie 2016 prevde ca echipa multidisciplinară din cadrul unității de învățământ la care este înscris fiul petentei, coordonată de responsabilul de caz, trebuia să se întâlnească în vederea întocmirii Planului de servicii individualizat (PSI) pentru elevul cu CES, s-au întreprins toate demersurile necesare în acest sens de către factorii educaționali implicați în procesul instructiv-educativ.

Din declarația prof. ..., înregistrată la unitatea de învățământ, cu nr. 287/28.03.2018, din adresele Liceului Teoretic Național nr. 196/21.02.2018 și nr. 287/28.03.2018, precum și din întreaga corespondență dintre cele două unități de învățământ, rezultă că mama elevului a avut o atitudine ostilă, refuzând să-și dea acordul privind comunicarea datelor de contact, profesorului itinerant de sprijin, astfel ca, elaborarea Planului de servicii personalizat nu a putut fi materializată.

Se mai precizează faptul că I.S.M.B., prin adresa nr. 6237/22.03.2018 a informat reprezentantul legal al elevului referitor la unitatea de învățământ special care oferă serviciile educaționale de sprijin prin profesorul itinerant de sprijin și numele acestuia, unitatea de învățământ la care este înscris elevul punând la dispoziția părintelui datele de contact ale

profesorului indicat, care au fost comunicate și managerului de caz din cadrul DGASPC sector 5, prin adresa nr. 506/26.03.2018, emisă de Școala Gimnazială Specială nr. 8.

În opinia părții reclamate demersurile necesare pentru facilitarea unei întâlniri între toți factorii implicați în furnizarea beneficiilor, serviciilor și intervențiilor pentru copil, revin managerului de caz și nu reprezentantului legal al acestuia, unitatea de învățământ care oferă serviciile educaționale de sprijin nefiind convocată în acest sens.

Au fost depuse înscrișuri (filele 7- 44 la dosar), și anume corespondența purtată de către Școala Gimnazială Specială nr. 8, Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Asociația, PRO ȘCOALĂ ȘI FAMILIE.

La fila 9 partea reclamată, prin adresa înaintată către petentă face referire la faptul că în cadrul ședinței Consiliului de administrație al Școlii Gimnaziale nr. 8 din data de 07.02.2018 a fost desemnată d.na profesor itinerant și de sprijin ... ca și responsabil de caz servicii psihoindividuale pentru fiul acesteia.

Începând cu data de 08.02.2018 s-au făcut demersurile necesare pe lângă Liceul Teoretic Național București pentru a constitui echipa multidisciplinară în vederea elaborării planului de servicii individualizat, urmând ca în perioada imediat următoare acesta să fie elaborat și aprobat, conform legii.

În vederea punerii în aplicare a Hotărârii nr. 111/07.02.2018 emisă de Curtea de Apel București - Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie pronunțată de Completul nr. 5 în dosarul nr. 14001/3/2017 (1906/2017), planul de servicii individualizat care va fi elaborat pentru fiul petentei va prevedea măsuri de adaptare a planului de învățământ și a programei școlare în conformitate cu prevederile legale, care vor fi propuse și puse în aplicare de către cadrele didactice de la Liceul Teoretic Național București care predau la clasa în care este înmatriculat fiul petentei.

Imediat după elaborarea și aprobarea planului individualizat, Inspectoratul Școlar al Municipiului București va monitoriza modul în care acesta va fi pus în aplicare. (fila 10 la dosar)

Potrivit adresei Asociației Pro Școlară și Familie transmisă către Inspectorat prin care sunt anunțate dificultățile în elaborarea Planului de servicii individualizat de către profesorul itinerant și de sprijin-responsabil de caz servicii psihoindividuale pentru fiul petentei consideră faptul că dificultățile nu sunt generate de către Inspectorat.

Profesorul itinerant s-a întâlnit la sediul Asociației cu echipa multidisciplinară constituită la nivelul Liceului Teoretic Național în data 15.02.2018, pentru elaborarea Planului de servicii individualizat, doamna profesor ... a învederat necesitatea contractului cu petenta, aceasta din urmă a refuzat să comunice datele de contact.

Filele 14-18 – printuri ale mesajelor sms purtate cu petenta

Filele 25 - 27- corespondență e-mail Școala Specială

V. Motivele de fapt și de drept

18. **În fapt**, Colegiul director reține faptul că I.S.M.B. nu a nominalizat profesorul de sprijin itinerant pentru fiul petentei, persoană cu handicap grav.

19. **În drept**, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că, potrivit jurisprudenței

sale, discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare.

20. Articolul 14 nu interzice însă ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Într-adevăr, în anumite situații, eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14. Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

21. Având în vedere aspectele de mai sus, faptele stipulate în petiție, actele anexate la dosar, precum și dispozițiile legale incidente, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) trebuie să analizeze în ce măsură aspectele ridicate de petentă sunt de natură discriminatorie sau sunt induse distincții între situații comparabile care au efect discriminatoriu, astfel cum este prevăzut în **art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată**. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale **art. 2**, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de actul normativ cadru care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, **O.G. nr. 137/2000, republicată**.

22. Potrivit **art. 1 alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată** "*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) e) drepturile economice, sociale și culturale, în special: ... (iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale; (v) dreptul la educație și pregătire profesională; (vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive; f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice*".

23. **Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată** definește **conceptul de discriminare** prin care se înțelege "*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*".

24. În ceea ce privește reglementarea drepturilor și obligațiilor persoanelor cu dizabilități pe plan intern, legiuitorul român a adoptat **Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 (republicată) și actualizată privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, care în **art. 3** stipulează faptul că „*Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; ...*”

25. Prin Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de România, art. 2 alin. 2 dispune: „Statele părți se angajează să garanteze că

drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nicio discriminare ...”. În conformitate cu prevederile **art. 13 din Pact**, „1. Statele părți la prezentul pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la educație. Ele sunt de acord că educația trebuie să urmărească deplina dezvoltare a personalității umane și a simțului demnității sale și să întărească respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale. Pe lângă aceasta, ele sunt de acord că prin educație orice persoană trebuie să devină capabilă de a juca un rol util într-o societate liberă, că educația trebuie să favorizeze înțelegerea, toleranța și prietenia între toate națiunile și toate grupurile rasiale, etnice sau religioase și să încurajeze dezvoltarea activităților Națiunilor Unite pentru menținerea păcii. 2. Statele părți la prezentul Pact recunosc că în vederea asigurării deplinei exercitări a acestui drept: a) învățământul primar trebuie să fie obligatoriu și accesibil tuturor în mod gratuit; b) învățământul secundar, sub diferitele sale forme, inclusiv învățământul secundar tehnic și profesional, trebuie să fie generalizat și să devină accesibil tuturor prin toate mijloacele potrivite și în special prin instaurarea în mod progresiv a gratuității lui; (...)”.

26. În **Comentariul General nr. 5 privind persoanele cu dizabilități**, Comitetul ONU privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale a arătat că „Statele Parte trebuie să adopte măsuri corespunzătoare, la nivelul maxim al resurselor disponibile, de a acorda acestor persoane posibilitatea de a depăși orice dezavantaje ce rezultă din dizabilitatea de care suferă, în ceea ce privește exercitarea drepturilor prevăzute în Convenție. Mai mult, cerința conținută în art. 2 alin. 2 din Convenție privind drepturile enunțate ... exercitate fără nicio discriminare în mod clar se aplică discriminării pe baza dizabilității (a se vedea Comentariul nr. 5: persoane cu dizabilități, HRI/GEN/1/Rev.7, document E/1995/22, pag. 26, parag. 5).

27. **Carta Socială Europeană** revizuită, ratificată de România prin **Legea nr. 74 din 3 mai 1999** prevede în **art. 15** dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității. Potrivit **alin. 3 al art. 15** în vederea garantării exercitării efective de către persoanele cu handicap, indiferent de vârstă, de natura și de originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare la viața comunității, părțile se angajează, în special: „... 3. să favorizeze deplina lor integrare și participare la viața socială, în special prin măsuri, inclusiv ajutoare tehnice, care vizează depășirea dificultăților lor de comunicare și de mobilitate și care să le permită accesul la mijloacele de transport, la locuință, la activități culturale și la petrecerea timpului liber”.

28. Astfel, în conformitate cu legislația României, precum și cu tratatele internaționale în domeniu, discriminarea presupune o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept fără o justificare obiectivă.

29. În cazul semnalat, Colegiul director reține că petenta consideră că fiul său este supus unor fapte de discriminare pe criteriul de dizabilitate, fiindu-i îngrădit dreptul la educație, spre deosebire de alți copii și persoane care nu se găsesc în situația de a avea nevoie de condiții speciale pentru exercitarea efectivă a drepturilor fundamentale.

30. În raport cu cele sesizate de petentă, respectiv discriminarea copilului cu handicap grav prin refuzul I.S.M.B. de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant pentru fiul acesteia., Colegiul director urmează să analizeze elementele faptei din perspectiva refuzului I.S.M.B. de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant.

31. Astfel, Colegiul director este de opinie că partea reclamată avea obligația de a nominaliza profesorul de sprijin itinerant pentru fiul petentei potrivit Ordinului comun nr.

1985/1305/5805/2016 din 4.10.2016, până la 15 septembrie 2017. Inspectoratul Școlar trebuia să facă dovada nominalizării profesorului de sprijin itinerant și inclusiv a procedurii cu Școala specială nr. 8 până la asigurarea celor necesare Contract cu Familia și Plan de Servicii Individualizat. Mai mult, prin Hotărârea Curții de Apel nr. 111/2017 Inspectoratul Școlar a fost obligat să asigure continuitatea serviciilor psihoeducaționale cu kinetoterapeut, logoped, profesor de sprijin, acesta nu a respectat sentința și nici prevederile legale.

32. Astfel, Colegiul director a decis că, se poate reține o faptă de discriminare în sarcina Inspectoratului Școlar al Municipiului București, pentru faptul că nu a nominalizat profesorul de sprijin itinerant pentru fiul petentei, fiind aplicabile în acest caz prevederile art. 2 alin.1 și alin.4 coroborat cu art. 11 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Colegiul director a decis aplicarea în speță a sancțiunii avertismentului prevăzut de art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea faptei de discriminare săvârșită de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București în conformitate cu art. 2 alin. 1 și alin. 4, coroborat cu art. 11 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

2. Se aplică sancțiunea avertismentului, prevăzută de art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, coroborat cu art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

3. Recomandă Inspectoratului Școlar al Municipiului București să ia toate măsurile legale pentru ca minorul să poată beneficia de drepturile prevăzute de lege.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

SANDU TATIANA VERONICA – membru

Data redactării 08.07.2019

Motivele de fapt și de drept redactate de P.C.S. și V.F.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.